

Ciril Bergles

NAČIN BIVANJA

NAČIN BIVANJA

Je neko dejanje,
ki nam pravi: način
bivanja vas izdaja,
čas je tisti, ki vas
spomni, kaj ste.

Rodi se jutro, prepojeno z zarjo,
potem teče najbolj oddaljeno otroštvo,
se vrne iz šole, počasi pojé pomarančo,
ne da bi opazilo, kako rišejo njena krila
nove pokrajine.

Strgamo masko lepih sanj, da bi stopili v dan.
Tako se spomnimo, da moramo nekaj reči,
nekaj pametnega, posnemati navade drugih,
jih vaditi pred zrcalom, nespravljivo vztrajno,
da bi ne bile samo privid.

Potem nam naša žalost odkrije,
da lahko včasih nahranimo dan
tudi s kriki, da bi izžareli med
ruševinami to počasno smrt, še
krajšo od sončnega žarka v vodi.

Da se lahko rešimo teh starih voda,
ki se utrudijo kot stoletja,
da se lahko oživi dež med kamni
in to, kar smo pozabili, brez potrebe,
da bi čakali na zvezde in iskali
po slovarjih pozabljene besede.

MOJA MATI

Moja mati je bila včasih
hudo žalostna.
In tega me je bilo strah.

Prala je moje srajce in je vedela,
koliko svetlobe in mraka je v meni.
Prosila je Boga, da bi ostal dober
in kot ptiček letal od veje do veje
pod tem sinjim nebom.

Moja mati je bila tako lepa,
tako vdana, a včasih tako žalostna.

Kadar se mi je mlado življenje
nekoliko strgalo, ga je zašila s svojo
potrpežljivo iglo, globoko zamišljena.

Moja mati je bila oltar v naši hiši,
skromni, a vedno nekam slovesni.
Z izbranimi besedami je nas vabila
k daritvi vsakdanjega kruha.

Mila ptica njene nežnosti je krilila
nad stvarmi, se pogovarjala z njimi,
se jih vdano dotikala, da so nam
potem razkrivale svojo dušo.

Moja mati me je dostikrat poljubila
na čelo in potem je bilo v mojih
očeh polno svetlobe.

VČASIH BI RAD BIL DOBER

Včasih bi rad bil dober.
A, če sem pošten, moram priznati,
da se pravzaprav trudim biti
dober vsak trenutek.
Z vsakim, ki govori dovolj razločno
in se postavi dovolj blizu mene,
da prepoznam njegovo poanto.

Rad bi razumel tudi želje drugih
in prenehal z malikovanjem
samega sebe.

Morda bi bil potem srečen,
kajti sreča je zmeraj odvisna
od neke druge sreče.

Moral bi biti bolj vdan stvarim,
ki jim sledijo otroci in poezija.
Ne bi smel tako dolgo molčati
in potem govoriti šepetaje.

Moral bi iznajti način,
kako biti zanesljiv zjutraj
in prizanesljiv zvečer.

KDAJ BEREM POEZIJO

Do tega ne pride po naključju.
Kot pihljaj sapice.
Kot frfotanje vrabčka.

Zdi se mi, da je včasih koristno
oponašati kakšen klic na pomoč.
Cukati nebo za lase.
Reči jutru, da je enkratno,
večeru, da je bil dan prizanesljiv.

Poezija se trudi.
Čeprav vé,
da je slab prevod
polnokrvnega obupa,
vonljive melanholije,
bridke jeze,
ko cena življenju pada
navpično na sneg.

Nobenega reševalca
ne more priklicati poezija.
Nobene politične zarote
preprečiti.

Nobene naftne mavrice
na gladini vode.
Smrti nedolžnega otroka,
neskončne bridkosti
osamljenega starca.

Zato berem poezijo zmeraj
potem, ko popijem kavo,
ki mi nacedi nekaj odrešilne
moči v meso in prepriča
mojo melanholično dušo,
da se ne spleča v zrelih letih
objokovati zgrešenih namer.

Potem je poezija to, kar je:
vélika oponášalka.

POGOVOR Z OČETOM

Pustil si mi,
da govorim v prisposodobah,
a zdaj me le redki razumejo.

Imam nekaj prijateljev,
nekaj hudo molčečih,
nekaj zgovornih kot
molilni mlinčki.

Tudi psa imam,
ki loči sovražnika
od prijatelja.

A če bi iskal prenočišča,
to mi je vse bolj jasno,
bi bila vsaka vrata trdno zaprta.
Nihče bi mi ne ponudil kruha
in pijače.

Zakaj si me zapustil, Oče.

Nisem hotel gledati televizije,
ki prikazuje samo nasilja
in tekmovanja prvoligašev.

Hotel sem govoriti samo resnico,
a so me vrgli iz tvojega svetišča.

Tvoj sin sem,
narejen po Tvoji podobi.
Imam Tvoje roke in Tvoja usta.
Imam Tvoj nasmeh in Tvoje lase.
Imam Tvoj jok in Tvoje besede.
Imam Tvojo knjigo in Tvoje misli.

Rečem Ti: življenja
se ne dá stlačiti
v Noetovo barko.
Človek živi kot veter.
Kot regratova lučka.

A to ni več tožba,
to je že pesem.

TA MOJA SAMOTA

Predvsem ne pozna
nobene poetične vzvišenosti,
nobene enostavne plemenitosti,
ta moja samota,
kadar je prisiljena biti sama.

V kakšnega paranoika
me spreminja,
v kakšnega psihopata.

Sram me je povedati,
do kakšnih škandalov prihaja,
do kakšnih pomot.
Kaj vse mi dovoli.

Da sem ljubosumen,
satansko privoščljiv.
Da lahkomišlno načrtujem,
se odpovedujem prisegam.
Da se prepiram
z odsotnimi prijatelji.

In jih brez vzroka
začenjam sovražiti,
čeprav vem,
da me ljubijo
in jaz hudo potrebujem
njihovo ljubezen.

Strašno nevaren postajam
samemu sebi.
Dokler se ne utrudim
in vse to potisnem
v sistem, ki počasi
mojstri mojo samoto.

RESEN POGOVOR S SAMIM SEBOJ

Tistega dne sem se
resno pogovarjal s seboj:
o pravici, da pišem pesmi,
da jem žabje krake,
si namažem kruh z medom,
gledam, kako vzhaja
sonce, ki je oko dneva,
naš pravi vladar,
da berem pornografske romane,
da sem sit deževnih dni
in si želim nekaj sončnih,
da sem sit samote,
da počenjam vsemogoče stvari,
da se, na primer, v parku zjočem
kot izgubljen otrok,
da sem prestrašen, ko se mrači,
ali ko poskušam napraviti
kakšen lep verz
in mi to ne uspe.

In sem si rekel: Glede na to,
da sem prebral toliko knjig,
da sem se nag okopal v reki,
da sem videl toliko filmov,
lahko v miru umrem.

Tako bogato je bilo tole
moje življenje.
Toliko sem se
ljubil, nešteto krat umil
z dišečim milom, pokazal vrata
žalostnim dnevom in se navduševal
nad imeni zvezd.

Potem sem stopil pred zrcalo
in videl v njem vse svoje
življenje in tudi ekstazo smrti.

Zdaj si želim samo še miru.
A tudi ta še pride.